

CHARIS

Katholieke Charismatische Vernieuwing

1. LATEN WE BIDDEN OM DE GEEST TE ONTVANGEN

In het komende Pinksterfeest zal CHARIS, het nieuwe enige lichaam dat de hele stroom van genade van de katholieke charismatische vernieuwing dient, in werking treden. Het is een unieke gelegenheid voor een hernieuwde uitstorting van de Geest over ons en de hele Kerk. Het doel van deze reflectie, evenals de volgende twee reflecties die de coördinatiecommissie mij heeft gevraagd te presenteren, is juist om, met behulp van bijbelse en theologische grondslagen, de inzet van vele broeders en zusters te ondersteunen en te stimuleren om bij te dragen aan het geestelijke succes van het evenement.

Hoe bereidden de apostelen zich voor op de komst van de Heilige Geest? Door te bidden! *"Met één hart voegden zij allen zich voortdurend bij het gebed, samen met enkele vrouwen, waaronder Maria, de moeder van Jezus, en met zijn broeders¹.* Het gebed van de apostelen, samen met Maria in de Bovenkamer, is de eerste grote epiclese(gebed tot de H. Geest). Het is de instelling van de epiclestische dimensie van de Kerk: die *"Kom, Heilige Geest" die voor eeuwig en altijd in de Kerk zal blijven weerklinken en die de liturgie zal gebruiken om al haar belangrijkste handelingen te introduceren.*

Terwijl de kerk aan het bidden was, *"kwam er uit de hemel een geluid als van een hevige winden ze waren allemaal vervuld met de Heilige Geest²".*

Wat er bij de doop van Christus gebeurde, vindt weer plaats: *"Nadat alle mensen gedoopt waren, werd Jezus ook gedoopt. Terwijl hij aan het bidden was, werd de hemel geopend en kwam de Heilige Geest op hem neer³.*

Men zou kunnen zeggen, dat het voor Lucas het gebed van Jezus was dat de hemel doorboorde en de Geest op hem liet neerdalen. Hetzelfde gebeurde met Pinksteren.

Het is verrassend hoe in de Handelingen van de Apostelen de komst van de Heilige Geest voortdurend in verband staat met het gebed. De beslissende rol van de doop wordt niet verzwegen⁴, maar er wordt nog meer aangedrongen op gebed. Saul *"bad" toen de Heer Ananias stuurde om hem zijn zicht terug te geven en hem te vullen met de Heilige Geest⁵.* Toen de apostelen hoorden dat Samaria het Woord had ontvangen, zonden zij Petrus en Johannes; *"toen zij aankwamen, baden zij voor de gelovigen dat zij de Heilige Geest zouden ontvangen⁶".*

Toen Simon de Tovenaar bij dezelfde gelegenheid probeerde de Heilige Geest te verkrijgen met geld, reageerden de apostelen verontwaardigd⁷. De Heilige Geest kan niet worden gekocht; men kan Hem alleen maar afsmecken door middel van gebed. Jezus zelf bond de gave van de Heilige Geest aan het gebed en zei: *"Hoe slecht je ook bent, je weet hoe je goede dingen aan je kinderen moet geven. Hoe veel meer zal de Vader in de hemel dan de Heilige Geest geven aan hen die het hem vragen⁸!*

¹

² Handelingen 1:14.

³ Handelingen 2:2-4.

⁴ Lk 3:21-22.

⁵ Handelingen 2:38.

Handelingen 9:9-11.

CHARIS

Katholieke Charismatische Vernieuwing

⁶

⁷ Handelingen 8:15.

⁸ Handelingen 8:18 uur.

Lk 11:13.

CHARIS

Katholieke Charismatische Vernieuwing

Hij heeft het niet enkel aan ons gebed verbonden, maar ook, en vooral, aan zijn gebed, door te zeggen: *"Ik zal de Vader vragen en Hij zal u een andere Helper geven⁹".*

Tussen gebed en de gave van de Geest bestaat dezelfde wisselwerking en doordringen als tussen genade en vrijheid. We moeten de Heilige Geest ontvangen om te kunnen bidden en we moeten bidden om de Heilige Geest te ontvangen. De gave van genade komt op de eerste plaats, maar dan moeten we bidden dat deze gave behouden blijft en vergroot wordt.

Dit mag echter niet een soort abstracte en niet-specifieke leer blijven. Het moet mij persoonlijk iets zeggen. Wilt u de Heilige Geest ontvangen? Voelt u zich zwak en wilt u gekleed zijn *"met de kracht van hierboven¹⁰"*? Voelt u zich lauw en wilt u verwarmd worden? Droog en wilt u water krijgen? Stijf en wil je gebogen worden? Bent u niet tevreden met uw vorige leven en wilt u vernieuwd worden? Bidden, bidden, bidden, bidden! Moge de stille kreet nooit vervagen: *Veni Sancte Spiritus, kom Heilige Geest!*

Als een persoon of een groep gelovigen zich in gebed en retraite verzamelt, vastbesloten om niet op te staan voordat ze zich met de kracht van hierboven en gedoopt in de Geest bekleden, zal die persoon of die groep niet opstaan zonder eerst te ontvangen wat ze gevraagd hebben en zelfs nog veel meer. Dit is wat er gebeurde bij die eerste retraite in Duquesne waar het begin van de katholieke charismatische vernieuwing plaatsvond.

Ons gebed moet zijn als dat van Maria en de apostelen 'unaniem en volhardend'. Unaniem of met één akkoord (con-corde) (homothymadon) betekent letterlijk, gedaan met één geest en 'één ziel' alleen. Jezus zei: *"In waarheid zeg ik u nogmaals: als twee van u op aarde ermee instemmen om gelijk wat te vragen, dan zal het u door mijn Vader in de hemel worden geschonken¹¹".*

Het tweede kenmerk van het gebed van Maria en van de apostelen is 'doorzettingsvermogen'. Het oorspronkelijke Griekse woord dat deze kwaliteit van christelijk gebed (proskarterountes) uitdrukt, duidt op een volhardend, vasthoudend optreden, de daad van voortdurend ijverig zijn. Het wordt vertaald met volhardend, of volhardend, in gebed, maar men zou het ook kunnen vertalen met "vasthouden met volharding" naar gebed.

Proskarterountes (volhardend gebed) is een zeer belangrijk woord omdat het in het Nieuwe Testament de meest gebruikte term is om deze speciale houding van gebed te vertalen. Kort daarna, in de Handelingen, komen we het weer tegen, toen we lezen over de eerste gelovigen *"die aan hun aantal werden toegevoegd"*, en *"trouw bleven aan de leer van de apostelen, aan de broederschap, aan het breken van het brood en aan de gebeden¹²".* Ook Paulus pleitte er bij hen voor *"volhardend te zijn in uw gebeden en trouw te zijn terwijl u wakker blijft om te bidden¹³".* In een passage uit de brief aan de Efeziërs lezen we: *"In al uw gebed en smeekbede blijft u bij elke mogelijke gelegenheid in de Geest bidden¹⁴".*

De essentie van deze leer komt van Jezus, die de apostelen de gelijkenis van de volhardende weduwe vertelde dat ze *"altijd moeten bidden en nooit ontmoedigd raken¹⁵".* De Kanaänitische vrouw is de levende illustratie van een aanhoudend gebed dat niet aanvaardt dat ze ontmoedigd raakt en haar uiteindelijk schenkt wat ze wilde. In eerste instantie vraagt ze om de genezing van haar

⁹

¹⁰Joh 14:16.

¹¹Lk 24:49.

¹²Mt 18:19.

Handelingen 2:42.

CHARIS

Katholieke Charismatische Vernieuwing

- ¹³
- ¹⁴ Rm 12:12, Kol 4:2.
- ¹⁵ Eph 6:18.
Lk 18:1.

CHARIS

Katholieke Charismatische Vernieuwing

dochter en Jezus - de Schrift zegt - *"zei geen woord in antwoord op haar"*. Ze dringt erop aan, en Jezus antwoordt: *"Ik werd alleen naar de verloren schapen van het Huis Israël gestuurd"*. Ze gooit zich dan aan zijn voeten en Jezus weerlegt: *"Het is niet eerlijk om het voedsel van de kinderen mee te nemen en het naar kleine honden te gooien"*. Wat een antwoord! Genoeg om ontmoedigd te worden! Maar de Kanaänietische vrouw geeft niet op en zegt: *"Ah ja, Heer, maar zelfs kleine honden...."* en Jezus roept graag uit: *"Vrouw, je hebt een groot vertrouwen. Laat uw wens worden ingewilligd¹⁶"*.

Lange tijd bidden, met doorzettingsvermogen, betekent niet dat je veel woorden moet gebruiken en tevergeefs *"babbelen zoals de heidenen¹⁷"*. Volharden in gebed betekent vaak vragen, nooit ophouden met vragen, nooit ophouden met hopen, nooit opgeven. Het betekent dat je jezelf geen rust geeft en het ook niet aan de Heer geeft: *"Geen rust voor jou, zoals jij de gedachtenis van de Heer gedenkt! En geef hem ook geen rust tot hij Jeruzalem¹⁸ herstelt."*

Maar waarom moet het gebed volhardend zijn en waarom zou God er niet onmiddellijk luisteren? Is Hijzelf niet degene die in de Bijbel belooft om onmiddellijk te luisteren, zodra hij geroepen wordt, of liever nog voordat men gestopt is met bidden?

"Zo zal ik, voordat zij roepen, antwoorden, voordat zij ophouden met spreken, zal ik gehoord hebben¹⁹. Jezus weerlegt: *"Zal God nu niet zien dat Zijn uitverkorenen recht wordt gedaan als zij Hem dag en nacht blijven aanroepen, ook al helpt Hij hen nog steeds te laat? Ik beloof dat hij hun recht zal doen geschieden²⁰"*.

Is de ervaring niet in flagrante tegenspraak met deze woorden? Nee, God beloofde altijd te luisteren en te luisteren naar onze gebeden zonder vertraging, en dat doet Hij ook. Wij zijn degenen die onze ogen moeten openen. Het is absoluut waar dat Hij zijn woord houdt. Bij het uitstellen van de redding, redt Hij al; eigenlijk is dit uitstel zelf al een vorm van redding.

Dat komt omdat Hij niet te vlug wil toegeven aan de vraag, maar hem een perfect herstel wil verzekeren. Hier moeten we onderscheid maken tussen het vervullen van het verzoek volgens de wil van de indiener of volgens zijn of haar behoeften, waarbij het laatste (de behoefte) uiteindelijk neerkomt op hun redding.

Jezus zei: *"Zoek en u zult vinden, klop en de deur wordt voor u geopend²¹"*. Bij het lezen van deze woorden denken we meteen aan Jezus die belooft ons alles te geven wat we vragen, en we zijn verbijsterd als we zien dat het zelden gebeurt. Maar hij bedoelde eigenlijk één ding: *"Kijk naar Mij en u zult Mij vinden, klop en Ik zal me voor u openen"*. Hij belooft zichzelf aan te bieden en verder te gaan dan de kleine dingen die we van hem vragen, en deze belofte wordt altijd feilloos nagekomen. Wie Hem zoekt, vindt Hem; wie klopt, heeft zijn deur geopend en zodra dit gebeurt, wordt de rest ondergeschikt.

Wanneer het doel van ons gebed het goede geschenk bij uitstek is, datgene wat God zelf ons boven alles wil geven - de Heilige Geest, dan moeten we oppassen voor alle mogelijke bedrog. Wij hebben de neiging om de Heilige Geest min of meer bewust op te vatten als een krachtige hulp van bovenaf, een levensadem die ons gebed en vurigheid aangenaam doet herleven, om onze bediening efficiënt te maken en het dragen van het kruis te vergemakkelijken. Je hebt al jaren op deze manier gebeden om je Pinksteren te hebben, en het

¹⁶ Mt 15:21.

¹⁷ Mt 6:7.

¹⁹ Is 62:6-7.

²⁰ Is 65:24 uur.

Lk 18:7.

CHARIS

Katholieke Charismatische Vernieuwing

21

Mt 7:7.

CHARIS

Katholieke Charismatische Vernieuwing

lijkt u dat er geen zuchtje wind is geweest. Niets van wat u verwachtte te gebeuren is gebeurd. De Heilige Geest is niet uitgestort om ons egoïsme te versterken. Kijk gewoon beter om je heen. Misschien is die Heilige Geest die je voor jezelf vroeg je door God gegeven, maar dan voor anderen.

Misschien is het gebed van anderen om u heen, dankzij uw woorden, vernieuwd en is uw gebed juist sterk verhoord geweest. Van anderen voor u, zijn hun harten doorboord, hebben wroeging gevoeld en hebben zich huilend bekeerd, maar u, u bent nog steeds bezig om die genade vragen.

Laat God genieten van Zijn vrijheid; maak er een erezaak van om God zijn vrijheid te geven. Dit is de manier waarop hij heeft gekozen om u zijn Heilige Geest te geven en het is de mooiste manier. Wie weet of een apostel, op de dag van Pinksteren, die naar de berouwvolle menigte kijkt die door het Woord van God is getroffen, zich niet verward afvraagt of diezelfde menigte daarnet niet riep om de kruisiging van Jezus van Nazareth? De heilige Paulus, van wie de prediking vergezeld ging van de openbaring en de kracht van de heilige Geest, pleitte driemaal voor bevrijding van de doorn in zijn vlees, maar werd nooit gehoord en moest aanvaarden ermee te leven *"opdat de kracht van God beter in hem zou rusten: kracht wordt zichtbaar in zwakheid.22"*.

In de charismatische vernieuwing manifesteert het gebed zich in een nieuwe vorm in vergelijking met het verleden: het gebed in een groep of een groepsgebed. Door eraan deel te nemen begrijpt men wat de apostel bedoelde toen hij aan de Efeziërs schreef: *"Wees gevuld met de Geest. Zing psalmen en hymnen en geïnspireerde liederen onder elkaar, zingend en zingend voor de Heer in uw hart, altijd en overal dank gevend aan God die onze Vader is in de naam van onze Heer Jezus Christus23"*. En weer: *"In al uw gebed en smeekbede blijf bidden in de Geest bij elke mogelijke gelegenheid24"*.

We kennen slechts twee basistypes van gebed: liturgisch gebed en privé-gebed. Liturgisch gebed is een gemeenschappelijk gebed, maar niet spontaan; privé-gebed is spontaan, maar niet gemeenschappelijk. We hebben momenten nodig waarin we spontaan kunnen bidden, zoals de Geest ons voorschrijft, maar waarin we ons eigen gebed met anderen delen, de verschillende gaven en charismatische gaven samenvoegen en elkaar verrijken met onze vurigheid; de verschillende 'tongen van vuur' samenvoegen tot één vlam. Kortom, we hebben een gebed nodig dat zowel spontaan als gemeenschappelijk is.

We hebben een groot voorbeeld van dit 'charismatisch' gebed, zowel spontaan als gemeenschappelijk, in Handelingen

4. Petrus en Johannes, bevrijd uit de gevangenis met het bevel om niet langer in de naam van Jezus te spreken, keren terug naar hun gemeenschap en beginnen te bidden. De een verkondigt een woord uit de Schrift (*"Prinsen comploteren samen tegen de Heer en tegen zijn gezalfde"*), een ander heeft de profetische gave om het woord toe te passen op de situatie van het moment; er is als een "opwekking" van het geloof die de moed geeft om te vragen om "genezingen, tekenen en wonderen". Uiteindelijk vindt wat er op het eerste Pinksterfeest gebeurde weer plaats en *"allen waren vervuld met de Heilige Geest" en blijven zij Christus prediken "met eerlijkheid"*.

Een bijzondere gave om de Heilige Geest te vragen ons ter gelegenheid van de vernieuwing en vereniging van de dienende organisaties te schenken, is dat het wonder van die eerste charismatische gebedsgroepen nieuw leven moet worden ingeblazen, waar de aanwezigheid van de Heilige Geest bijna kon worden ingeademd en de Heerschappij van Christus niet alleen een waarheid was die werd verkondigd maar bijna tastbaar werd ervaren. Laten we niet

CHARIS

Katholieke Charismatische Vernieuwing

vergeten dat de gebedsgroep of het gebed in groep het basiselement is dat zowel gebedsgroepen als charismatische fraterniteiten (gemeenschappen) gemeen hebben.

²²_____

²³ 2 Cor 12:8.

²⁴ Eph 5: 18-20.

Eph 6:18.

CHARIS

Katholieke Charismatische Vernieuwing

Met de beide bovengenoemde gebedstijlen kan men deelnemen aan de gebedsketen ter voorbereiding op Pinksteren. Aan hen die van liturgisch gebed houden, stel ik voor om meerdere malen per dag, naar uw keuze, een van de volgende aanroepingen aan de Heilige Geest te herhalen die in de liturgie worden gebruikt, wetende dat u zich aansluit bij de talloze groepen gelovigen die hen voor ons hebben gebeden:

"Kom, Heilige Geest, vul de harten van uw gelovigen en ontsteek in hen het vuur van uw liefde". (Voor degenen die nog steeds graag bidden met de originele Latijnse formules: "*Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium et tui amoris in eis ignem accende*"). Of: "Zend uw Geest, Heer, en vernieuw het gezicht van de aarde". Of: "Kom, Schepper Geest, bezoek onze geest, vul de harten die u hebt geschapen met hemelse genade".

In mijn boek: commentaar op *Veni Creator*, heb ik zelf ook een gebed voor een afsmeiking van de Heilige Geest voorgesteld. Hierbij deel ik het graag met hen die zich erdoor geïnspireerd voelen:

Kom, Heilige Geest!
Kom, kracht en zoetheid van God!
Kom, jij, beweging en vrede!
Vernieuw onze moed,
Vul onze eenzaamheid in de
wereld, Creëer in ons intimiteit
met God!

We zeggen niet langer, zoals de profeet: "Kom van de vier winden", alsof we nog niet wisten waar je vandaan kwam;
We zeggen: Kom, Geest van de doorboorde zijde van Christus aan het kruis! Kom uit de mond van de Opgestane!

Fr. Raniero Cantalamessa, OFM Cap.

Onofficiële Nederlandse vertaling, maart 2019: Geert Moerkerke